

ELBIR
Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer

Kedves Szülők! Helyzet van!

**Egy átlagos 11 éves európai lánygyerek egyik leggyakoribb keresőszava:
a pornó**

Az egyik leggyakoribb keresőszava a pornó, minden tizedi kük anorexiát népszerűt oldalakat olvas, és napi több órát bíbeldik a profiljával a Facebookon úgy, hogy hivatalosan még nem is lehetne fent a közösségi oldalakon.

Találós kérdés: ki?

A válasz: egy átlagos 11 éves európai lánygyerek.

Egy most napvilágot látott kutatás tanulságai szerint az elmúlt öt évben az internet az európai tizenévesek mindennapjainak szerves részévé vált. A gyerekek egyre több időt töltenek az online térben, egyre fiatalabb korban kezdik az ismerkedést az internettel, és egyre több eszközt, platformot használnak (mobiltelefon, táblagép, számítógép).

<http://www.lse.ac.uk/media@lse/research/EUKidsOnline/ParticipatingCountries/NationalWebPages/Hungary%20webpage.pdf>

A kutatásban résztvevő 11–16 éves európai gyerekek (köztük a magyarok is) a legtöbb időt (napi rendszerességgel) a közösségi oldalakon töltik, a profiljukkal bíbelődnek. A második helyen a videónézés szerepel, majd ezt követi a csetelés, és az ingyenes üzenetküldő alkalmazások használata. A dobogóról lecsúszott, de még így is megelőzi az internetes játékokat (és némi reményre adhat okot), hogy a gyerekek az online tevékenységekkel töltött idejük mintegy harmadában az iskolai dolgaikhoz használják a netet.

Nem mindig csak a baj van vele

Noha sokszor kizárólag a negatívumokra hívjuk fel a figyelmet (mi is azzal kezdtük, hiszen azt akartuk, hogy elolvassák a cikket), azt sem szabad elfelejteni, hogy ma már az internethasználat nemcsak teljesen természetes, de szükséges része is a gyerekkornak. Elképzelhetetlen, hogy gyerekeink ne legyenek járatosak az internet, tömegkommunikáció, számítástechnika, mobiltechnológia világában.

És nemcsak azért, mert az úgynevezett „okoseszközök” a konyhától az edzőteremig mindenhol velünk vannak, hanem azért is, mert a sikeres élet egyik igen fontos része a digitális tudás.

BÁCS-KISKUN MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
BŰNMEGELŐZÉSI OSZTÁLY
KECSKEMÉT

6000 Kecskemét, Baththyány u. 14., Postacím: 6001 Kecskemét, Pf.:302 Tel:76/513-300/30-27, BM: 33/30-27, Fax: 76/513-300/30-98 BM 33/30-98, Mobil: +3620/560-5146
e-mail: elbir@bacs.police.hu web: <http://www.police.hu/hirek-es-informaciok/bunmegelozes>

Digitális bevándorlók – digitális bennszülöttek
Prensky, 2001.

Akár tetszik ez nekünk, felnőtteknek – akik sokszor digitális bevándorlóként tengődünk a gyerekeink mellett, akik viszont a digitális világ bennszülöttei –, akár nem.

Minél többet használja a gyerek az internetet, annál több és jobb készséget szerez ebben, és annál jobban ki tudja használni a lehetőségeit. Ez azonban nem minden gyerek számára adott.

Azok a gyerekek látják, tapasztalják az internethasználat pozitív oldalát (és szereznek „versenyelőnyt” a többiekhez képest), akiknek a szülei ebben támogatóak, ahol az internet otthon is elérhető, ahol van számítógép vagy okostelefon. És nem utolsósorban, ahol a szülő megpróbál gondoskodni a gyerek biztonságáról az interneten is.

Több idő – nagyobb veszély

Sajnos ugyanis a pozitív hatások (melyek a megnövekedett internethasználatból fakadnak) növelik a negatív hatások kockázatát is.

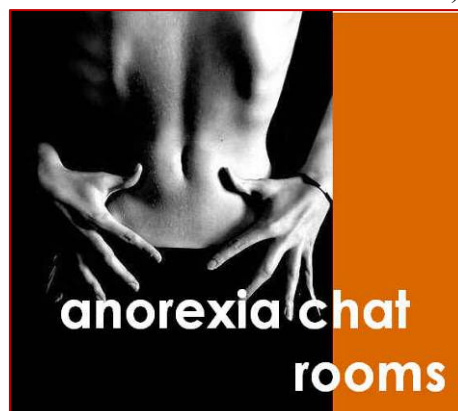
Az elmúlt öt évben a 11–16 éves európai gyerekek körében 13 százalékról 20-ra nőtt annak esélye, hogy az interneten zaklató, gyűlöletkeltő üzenetet kapnak. Mostanra minden tizedik(!) gyerek veszélyeztetett azzal, hogy anorexiát pártoló oldalba fut, vagy olyanba, ami más, önsértő, veszélyeztető magatartásokat propagál (falcolás, szökés, kábítószer-használat...). Az internetes zaklatás aránya a kutatásban vizsgált korcsoportban hét százalékról 12-re nőtt.

Mindez azért is elgondolkodtató, mert ahogy egy 15 éves portugál lány fogalmazott a kutatás során:

Ha egyszer már elolvastad, akkor ki tudod ugyan törölni a számítógépedből, de a fejedből már nem.

A gyerekek közötti online zaklatás mellett a kéretlen üzenetek is komoly veszélyforrást jelentenek. Maguk a megkérdezett tizenévesek is úgy értékelték, hogy a kéretlen szexuális tartalmak, valamint a gyerekek, állatok elleni erőszak látványa az, ami legjobban kikészíti őket. Ettől félnek a legtöbben.

A kisebb gyerekek a látott dolog *tartalma* miatt aggódnak, míg a nagyobbak inkább egy-egy bántó *viselkedési formától* félnek (csúfolás, kirekesztés, pletykálokodás), vagy attól hogy olyanok lépnek velük kapcsolatba, akik bántani akarják őket.

„Mitől félsz a leginkább az interneten?”

A fenti kérdésre a gyerekek például ilyen válaszokat adtak:

Egy barátom mutatott egyszer egy videót egy kivégzésről. Nem volt vicces. Megijedtem. (15 éves svéd fiú).

Amikor idegenek üzenetet küldenek nekem a neten, meg olyan szexoldalak amik anélkül nyílnak fel, hogy

rájuk kattintottam volna. (tízéves osztrák fiú)

Teljesen lesokkolt, amikor egy éhező afrikai gyereket láttam, aki haldoklott, és egy keselyű várta, hogy megehesse. (13 éves török lány)

Hogyan lehet nekik segíteni?

A többségük nyitott a vitára, beszélgetésre az ilyen témákban, de inkább a kortársaikkal és nem a felnőttekkel, mert utóbbiak (tapasztalataik szerint) inkább arra helyezik a hangsúlyt, hogy azt kritizálják, miért kerültek egyáltalán ilyen helyzetbe. A gyerekek másik félelme, hogy a szülő ezek után elkezd majd letiltani vagy korlátozni az internethasználatot és/vagy elkezd belemászni a privát fiókjaiba, oldalába. Úgyhogy inkább elrejtik a szüleik elől, ha valaki bántotta őket, vagy bajba kerültek egy online felületen.

A gyerekeknek tanácsokra, támogatásra, segítségre van szükségük akkor is, ha az online térben bántják őket. Ezt pedig egy szülő csak akkor tudja biztosítani, ha rendszeresen beszél a gyerekével a tapasztalatairól.

Van **néhány alapszabály**, amelyeket szülőként érdemes betartani, ha szeretné biztonságban tudni a gyermekét az interneten:

- Üljön le mellé, böngésszen vele együtt (főleg kisgyerekekkel)!
- Dolgozzanak ki közösen biztonsági stratégiát ahhoz, hogy az internethasználat kockázatait minimalizálják. Használjanak szűrőprogramot, hozzanak létre együtt szabályokat, korlátokat az internethasználatra.
- Ami még ennél is fontosabb: bizonyosodjon meg arról, hogy a gyerek érti, és tudja használni az internetet! Hogy kellő tudása van a veszélyekről és arról, hogyan kérhet segítséget. Alapvetően ne a félelmet „ültesse belé”, hanem az óvatosságot és a körültekintést.
- **Ha csak tiltja, azzal nem megy semmire, és a gyerek is védtelen marad.**

Forrás: www.wmn.hu / Dr. Gyurkó Szilvia írása alapján